

GLB na 2013: Dubbele vergroening en het versterken van concurrentiekracht door het stimuleren van duurzaamheid en innovatie.

Het Europese gemeenschappelijk landbouwbeleid heeft het vitaal houden van de agrarische sector en het garanderen van voedselzekerheid altijd als doel gehad. Dat blijft op dit moment in een Europese Unie van 500 miljoen consumenten, en miljarden consumenten buiten de Europese Unie onverminderd belangrijk. Naast voedselproductie heeft de Europese en Nederlandse agrarische sector er in de loop der jaren een aantal doelen bij gekregen. Het is ook nu weer belangrijk dat de hervorming van het GLB na 2013 aansluiting vindt bij de huidige maatschappelijke wensen. De nieuwe en traditionele taken samen brengen in een transparanter, eenvoudiger en billijker GLB na 2013 is de uitdaging voor de komende hervorming.

Dubbele Vergroening:

Vergroening van het landschap

De geplande hervorming biedt de mogelijkheid om het open cultuurlandschap, dat de agrarische sector levert en waarvoor geen vergoeding kan worden gehaald uit de markt, te koppelen aan vergroeningsmaatregelen en te vergoeden via een hectarepremie. De basisvergoeding kan gekoppeld worden aan maatregelen zoals ook genoemd door de Europese Commissie te weten "permanent grasland" en "gewasrotatie". Vanuit de Nederlandse context sluit ook "weidegang" aan bij de Brusselse voorstellen. Extra landschappelijke diensten kunnen via een top-up op de basisvergoeding beloond worden.

Vergroening van de agrarische bedrijfshoofden:

De vergrijzing in de agrarische sector neemt sterk toe. In 2010 waren in Nederland slechts 4% van de bedrijfshoofden jonger dan 35 jaar daar tegenover staat dat 18% ouder was dan 65 jaar. Meer dan de helft van de bedrijfshoofden is 55 jaar of ouder. De periode van samenwerking tussen opvolger en overdrager in aanloop naar bedrijfsovername wordt gemiddeld steeds langer. Deze ontwikkeling vertraagt de vernieuwing van de Nederlandse agrarische sector.

Om vernieuwing- en concurrentiekracht van de sector te vergroten is het stimuleren van vergroening oftewel verjonging van de bedrijfshoofden noodzakelijk. Jonge ondernemers willen inspelen op nieuwe ontwikkelingen en maatschappelijke wensen door het implementeren van innovaties en het bevorderen van de duurzaamheid van hun productieproces. Bedrijfsovername of vestiging van jonge boeren moet prioriteit hebben bij alle landen van de EU en nog veel meer dan nu het geval is. Het GLB na 2013 moet hier ook duidelijke mogelijkheden voor bieden om dit te versnellen en te bevorderen. Daarom moet bedrijfsopvolging en of vestiging van jonge agrarisch ondernemers een prioriteit worden in het GLB na 2013.

Maatregelen die vergroening van agrarische bedrijfshoofden stimuleren:

- Een top-up voor jonge ondernemers bovenop de basishectarevergoeding, om de bedrijfsovername te versnellen en om jonge ondernemers hun bedrijf na overname te laten doorontwikkelen de eerste jaren na de bedrijfsovername.

- Voorrang voor jonge agrarisch ondernemers bij innovatie- en duurzaamheidstimuleringsregelingen, in zowel pijler 1 als 2. Waarbij doelen meer leidend worden dan implementatie van uitvoeringsregelingen.
- Een verschuiving van de verhouding van cofinanciering van 50% EU en 50% lidstaat naar 80% EU – 20% lidstaat bij de investeringssteunmaatregel voor jonge ondernemers, om het voor lidstaten interessanter te maken om deze maatregel te cofinancieren.
- Beschikbaar stellen van kennisvouchers aan jonge ondernemers zodat zij onderzoek kunnen laten doen bij kennisinstellingen, of trainingen kunnen volgen om kennis te vergaren om de bedrijfsvoering te verbeteren.

Versterken concurrentiekracht

Investerings in duurzaamheid en innovatie zijn van groot belang voor de toekomst van de Europese en Nederlandse agrarische sector. Het GLB na 2013 moet dit stimuleren door financiële ondersteuning bij investeringen in innovatie en duurzaamheid. De huidige innovatieregelingen zijn hier een goed voorbeeld van en moeten daarom worden voortgezet en versterkt. De maatregelen moeten gericht zijn op het boerenerf.

Marktmaatregelen

In het GLB na 2013 moeten de exportrestituties worden afgeschaft. Om concurrentievervalsing te voorkomen moet dit ook worden toegepast door alle andere WTO-lidstaten. Het interventie- en opslagsysteem moet worden voortgezet als vangnet om extreme prijsvolatiliteit in de zuivel-, graan-, zetmeel-, suiker- en vleessector op te vangen. Na 2014 moet het suikerquoteringssysteem gecontinueerd worden.

Groene en blauwe diensten

Groene en blauwe diensten geleverd door agrarisch ondernemers moeten markconform vergoed worden binnen het plattelandontwikkelingsprogramma, Pijler 2 van het GLB. Deze groene en blauwe diensten moeten verbonden zijn aan agrarische activiteiten.

Actieve agrarisch ondernemers

Het historische model als basis voor toeslagrechten is een gepasseerd station. Er moet zo snel mogelijk duidelijkheid komen ten aanzien van het nieuwe beleid, zodat agrarisch ondernemers zich kunnen voorbereiden op het nieuwe systeem. Om de overgang te versoepelen en tegelijkertijd een progressieve hervorming te realiseren moet er een korte overgangperiode gehanteerd worden van maximaal 3 jaar. Om het stimulerende effect dat uit kan gaan van het GLB na 2013, op het gebied van vergroening, duurzaamheid en innovatie te vergroten moeten alleen actieve agrarische ondernemers aanspraak kunnen maken op vergoedingen en steunmaatregelen. Een actieve agrarische ondernemer is financieel verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering en levert gekoppeld aan de agrarische productie ook publieke diensten.